

معرفی مکتوب درس

بخش اول:

۱- مشخصات درس:

نام و نام خانوادگی: مهرداد ملکی جاماسبی   دانشکده: پرستاری و مامایی
گروه آموزشی: آموزش پرستاری (مدیریت پرستاری)   مرتبه دانشگاهی: مربی
مدرک تحصیلی: کارشناسی ارشد   سابقه تدریس: یک سال

۲- مشخصات درس

عنوان درس: اصول مدیریت در خدمات پرستاری

تعداد واحد: ۲

درس پیشنیاز: ندارد

۳- مشخصات فراگیران:

رشته تحصیلی: پرستاری
مقطع: کارشناسی - ترم ششم

بخش دوم:

۱- اهداف کلی درس:

آشنا نمودن دانشجویان با دانش، اصول و فرآیند مدیریت پرستاری و کاربرد آن در سرپرستی عرصه های مختلف ارائه مراقبت های پرستاری به فرد، خانواده و جامعه، با تاکید بر اصول و مبانی مدیریت اسلامی

۲- سرفصل دروس:

۱. معارفه با دانشجویان و بیان اهداف، منابع و نحوه ارزشیابی درس. تعریف عمومی مدیریت
۲. آشنایی دانشجویان با نظریه ها (مکاتب) و مفاهیم مدیریت
۳. آشنایی با مدیریت خدمات پرستاری
۴. آشنایی با اصول و وظایف کلی مدیریت با تاکید بر مدیریت خدمات پرستاری.
۵. تعریف فرآیند برنامه ریزی، اصول و مراحل فرآیند برنامه ریزی، انواع برنامه ریزی با تاکید بر برنامه های استراتژیک و تاکتیکال و وجوه تمایز آنها در پرستاری
۶. آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم سازماندهی در پرستاری
۷. آشنایی با تامین نیروی انسانی پرستاری، فرمول ها و استانداردها
۸. آشنایی با مفهوم رهبری، تاریخچه رهبری، نظریه ها و سبک های رهبری در پرستاری
۹. آشنایی با مفهوم هماهنگی در پرستاری
۱۰. آشنایی با مفهوم کنترل و ارزشیابی و کاربرد آن در پرستاری
۱۱. آشنایی با مراحل و اصول بودجه بندی در مدیریت خدمات پرستاری
۱۲. آشنایی با اعتبار بخشی، تعاریف، مفاهیم و تاریخچه اعتبار بخشی
۱۳. آشنایی با گزارش نویسی در پرستاری
۱۴. آشنایی با اصول اخلاقی، قوانین و مقررات در پرستاری
۱۵. آشنایی با مدیریت بحران و مدیریت استرس
۱۶. آشنایی دانشجویان با مدیریت اسلامی

۱. منابع:

اصول مدیریت خدمات پرستاری. میر محمد حسینی. چاپ سوم. انتشارات حکیم (۱۳۹۱)
اصول مدیریت پرستاری و مامایی. محبوبه یعقوبیان. چاپ اول انتشارات بشری. (۱۳۸۷)
اصول مدیریت خدمات پرستاری. ایروان مسعودی اصل. چاپ چهارم. انتشارات جامعه نگر (۱۳۹۷).
Gillies, D.A.. Nursing Management: A System Approach. ۳rd ed. Philadelphia :W.B.Saunders.
۱۹۹۴.

۲. شیوه آموزش:

سخنرانی
بحث (بصورت گروه های مشخص شده)
پرسش و پاسخ

۳. وظایف دانشجو:

- ❖ حضور به موقع و تمام وقت در کلاس درس الزامی است.
- ❖ مطالعه مطلب درسی هر جلسه قبل از تدریس و ارائه بحث گروهی توسط دانشجویان و اداره آن با مطالعه کتب و رفرنسها در زمینه سرفصل دروس الزامی است.
- ❖ لازم است ارائه تکالیف محوله (ارائه کنفرانس) در زمان مقرر انجام گیرد وگرنه نمره به صورت کامل داده نخواهد شد.
- ❖ خاموش کردن تلفن همراه در طول کلاس الزامی است.
- ❖ در صورت عدم تشکیل کلاس در تاریخ مقرر بدون هماهنگی، تغییری در تاریخ کلاس های بعدی صورت نخواهد گرفت و در اسرع وقت نماینده کلاس موظف به هماهنگی با مدرس مربوطه جهت تشکیل کلاس جبرانی است و در صورت عدم تشکیل کلاس مسئولیت آن به عهده دانشجویان می باشد.
- ❖ شرکت در امتحانات پایان ترم.
- ❖ ارائه پاسخ به سوالهای مطرح شده در ابتدای شروع هر کلاس.

جدول ارائه درس اصول مدیریت در خدمات پرستاری

جلسه	عنوان درس	اهداف کلی جلسه
اول	معارفه با دانشجویان و بیان اهداف، منابع و نحوه ارزشیابی درس. تعریف عمومی مدیریت	تاریخچه علم مدیریت را بیان کند. مدیریت را تعریف نماید. رسالت مدیریت را توضیح دهد.
دوم	آشنایی دانشجویان با نظریه ها (مکاتب) و مفاهیم مدیریت	مکاتب مدیریت شامل: مکتب مدیریت علمی، مکتب مدیریت کلاسیک، مکتب مدیریت نئوکلاسیک، مکتب مدیریت رفتارگرایی، مکتب مدیریت سیستم ها و مکتب مدیریت اقتضایی و ایجابی را نام برده و تعریف نماید. مفاهیمی مثل سازمان، مدیر، هدف، اثربخشی و کارایی را تعریف نماید.

<p>مدیریت خدمات پرستاری را تعریف کند. رده های مختلف مدیریت خدمات پرستاری را فهرست کند. وظایف رده های مختلف مدیریت خدمات پرستاری (سرپرستار، سوپروایزر و مترون) را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با مدیریت خدمات پرستاری</p>	<p>سوم</p>
<p>دانشجو بتواند ۹ اصل مدیریت را تعریف کند. وظایف ۷ گانه مدیران (POSDCoRB) را توضیح دهد.</p>	<p>آشنایی با اصول و وظایف کلی مدیریت با تاکید بر مدیریت خدمات پرستاری.</p>	<p>چهارم</p>
<p>دانشجو بتواند برنامه ریزی را تعریف کند. انواع برنامه ریزی (استراتژیک، تاکتیکی و عملیاتی) را نام برده و اهمیت برنامه ریزی را درک نماید. فرآیند برنامه ریزی، فنون برنامه ریزی: گانت، برنامه ریزی شبکه، پرت و سی پی ام را توضیح دهد. دانشجو بتواند بصورت فرضی نمودار گانت را ترسیم نماید.</p>	<p>تعریف فرآیند برنامه ریزی، اصول و مراحل فرآیند برنامه ریزی، انواع برنامه ریزی با تاکید بر برنامه های استراتژیک و تاکتیکی و وجوه تمایز آنها در پرستاری</p>	<p>پنجم</p>
<p>دانشجو بتواند سازماندهی را تعریف کند. ویژگی های سازمان را نام ببرد. اجزای سازمان را فهرست کند. چارت سازمانی پرستاران در بیمارستان را ترسیم کند. در خصوص لزوم و اهمیت داشتن سازماندهی در بیمارستان بحث کند.</p>	<p>آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم سازماندهی در پرستاری</p>	<p>ششم</p>
<p>با اهمیت تامین نیروی انسانی بیمارستان و بخش آشنا گردد. فرمول های مختلف برآورد نیروی انسانی را فراگیرد. نیروی انسانی پرستاری یک بیمارستان را بصورت فرضی محاسبه نماید.</p>	<p>آشنایی با تامین نیروی انسانی پرستاری، فرمول ها و استانداردها</p>	<p>هفتم</p>
<p>رهبری، فرآیند آن و تاریخچه ی رهبری را تعریف کند. تفاوت مدیر و رهبر را بیان کند. شیوه های رهبری (مستبدانه، دموکراتیک، مشارکتی، آزادمنشانه و ...) را تعریف و با همدیگر مقایسه کند.</p>	<p>آشنایی با مفهوم رهبری، تاریخچه رهبری، نظریه ها و سبک های رهبری در پرستاری</p>	<p>هشتم</p>

<p>دانشجو هماهنگی در تیم درمانی را تعریف کند. با روشهای اثربخش کردن هماهنگی در ارائه مراقبتهای پرستاری آشنا شده و کاربرد آنها در پرستاری را ذکر کند.</p>	<p>آشنایی با مفهوم هماهنگی در پرستاری</p>	<p>نهم</p>
<p>مفهوم و فرآیند نظارت در مدیریت را شرح دهد. روشهای کنترل را تعریف کند. تفاوت کنترل و نظارت را بیان کند.</p>	<p>آشنایی با مفهوم کنترل و ارزشیابی و کاربرد آن در پرستاری</p>	<p>دهم</p>
<p>تعریف بودجه بندی را ارائه دهد. اهداف و فرآیند بودجه بندی را بیان کند. انواع بودجه در پرستاری را ذکر کند. اصول بودجه بندی را ذکر کند. مسئولیت مدیران پرستاری در فرآیند بودجه بندی را درک نماید.</p>	<p>آشنایی با مراحل و اصول بودجه بندی در مدیریت خدمات پرستاری</p>	<p>یازدهم</p>
<p>تعریف و تاریخچه اعتبار بخشی را بیان کند. حیطه های اعتبار بخشی را تعریف کند. اهمیت خط مشی های بهسازی پرستاران را درک نماید. روشهای نیازسنجی آموزشی را بیان کند. برنامه ریزی برنامه های بهسازی پرسنل بر اساس سطوح کارکنان را توضیح دهد. روشهای ارزشیابی برنامه های آموزشی، آموزشهای توجیهی و آموزش ضمن خدمت را مقایسه کند.</p>	<p>آشنایی با اعتبار بخشی، تعاریف، مفاهیم و تاریخچه اعتبار بخشی</p>	<p>دوازدهم</p>
<p>اصول گزارش نویسی صحیح را تعریف کند. نحوه گزارش نویسی توسط مدیران رده های مختلف پرستاری را توضیح دهد. انواع گزارش شفاهی در پرستاری را تعریف کند. مسئولیت های قانونی پرستاران در فرآیند ثبت وقایع را شناخته و اهمیت آن را درک نماید.</p>	<p>آشنایی با گزارش نویسی در پرستاری</p>	<p>سیزدهم</p>
<p>اخلاق، مقررات و انضباط را تعریف نماید. فرآیند مقررات و انضباط را ترسیم کند. اصول مقررات و انضباط را بیان نماید. تخلّقاتی که در پرستاری، اقدامات انضباطی به دنبال دارد، را برشمارد.</p>	<p>آشنایی با اصول اخلاقی، قوانین و مقررات در پرستاری</p>	<p>چهاردهم</p>

<p>بحران و استرس را تعریف نماید. تدابیر مدیران پرستاری در مواقع بروز بحران در محیط های بالینی را توضیح دهد. برنامه ریزی پیش بینی کننده جهت بحران (تدابیر پیشگیری از بحران) را بشناسد. سیستم تشکیلاتی و سازمانی مدیریت بحران را ترسیم نماید.</p>	<p>آشنایی با مدیریت بحران و مدیریت استرس</p>	<p>پانزدهم</p>
<p>انواع مدیریت اسلامی را بداند. نظریه اسلام درباره ی مدیریت و رهبری را بداند. شرایط و اوصاف مدیر در نظام مدیریت اسلامی را بیان کند. اصول مدیریت اسلامی: شرح صدر، آسان شدن کار، رسایی سخن، معاون و همکار شایسته، الهی بودن هدف را شناخته و اهمیت آنرا درک نماید.</p>	<p>آشنایی دانشجویان با مدیریت اسلامی</p>	<p>شانزدهم</p>

نحوه ارزشیابی درس			
درصد از امتیاز کل	تعداد امتیاز	ارزشیابی دانشجو	ردیف
(۱۵ درصد)	۳ نمره	از جلسه دوم پرسش و پاسخ از مباحث تدریس شده در جلسات قبل	۱
(۲۵ درصد)	۵ نمره	امتحان میان ترم بصورت امتحان کتبی	۲
(۵۰ درصد)	۱۰ نمره	امتحان پایانی بصورت امتحان کتبی (تستی - تشریحی و کوتاه پاسخ)	۳
(۱۰ درصد)	۲ نمره	حضور و غیاب کلاسی	۴
۱۰۰	۲۰	جمع	